

Republica Serbia

MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÂNTULUI, ȘTIINȚEI ȘI DEZVOLTĂRII TEHNOLOGICE
INSTITUTUL PENTRU EVALUAREA CALITĂȚII ÎNVĂȚĂMÂNTULUI ȘI EDUCAȚIEI
INSTITUTUL PEDAGOGIC AL VOIVODINEI

EXAMENUL FINAL ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL ȘI EDUCAȚIA ELEMENTARĂ

anul școlar 2015/2016

TEST

LIMBA ROMÂNĂ

INDICAȚII DE LUCRU PENTRU TEST

- Testul conține **20** de exerciții pe care trebuie să le rezolvi în **120** de minute.
- Citește atent fiecare exercițiu, gândește-te ce se cere și în ce mod trebuie să îl rezolvi (prin încercuire, să faci legătura, să subliniezi, să completezi, sau în alt mod).
- Scrie citeț ținând cont ca răspunsurile să fie clare dar și corecte din punct de vedere gramatical și ortografic.
- Atunci când rezolvi exercițiile în care se cere ca să completezi ceva, folosește întotdeauna noțiunile în întregime; prescurtările nu sunt permise (de exemplu, trebuie să scrii substantiv și nu subst. sau vocativ și nu voc. sau altceva asemănător).
- Completează testul cu pixul (doar în timpul rezolvării poți să folosești creionul sau radiera).
- Răspunsurile date cu pixul nu se vor mai corecta sau șterge.
- În pătratul care se află în partea dreaptă a exercițiului, nu completa nimic. Acesta este locul unde va fi scris numărul de puncte de către comisie. Nu completa nimic nici pe ultima pagină.
- Dacă termini mai devreme, depune testul și ieși afară în liniște să nu-i deranjezi pe ceilalți.

Îți dorim mult succes!

1. Citiți atent textul dat:

Romanul este o specie a genului epic, în proză, de mare întindere, cu acțiune complexă și complicată, ce se desfășoară pe mai multe planuri narative, antrenând un număr mare de personaje și manifestându-se conflicte puternice, care conturează o imagine amplă și profundă a vieții. Principalul mod de expunere este narațiunea, iar trăsăturile personajelor reies din propriile fapte, gânduri și vorbe, cu ajutorul dialogului și al monologului interior.

Textul aparține:

- a) Stilului administrativ
- b) Stilului științific
- c) Stilului artistic

Încercuiți litera din fața răspunsului corect.

2. Stabiliți, prin comparare, cele trei tipuri de texte punând pe linia din fața fragmentului litera A dacă textul este artistic și N dacă este neartistic.

1. _____ “De obicei, a fi un autor des citat e un simptom al gloriei, o încununare. În literatura de specialitate, numărul lucrărilor în care apare ca referință a devenit chiar un criteriu de validitate științifică. Există o mare cantitate de site-uri care te introduc într-o junglă practic infinită de „vorbe celebre“. S-ar zice că, dacă le citești, înțelegi tot: sunt ample compendii de înțelepciune, care acoperă întreaga problematică a lumii și adună laolaltă toată floarea aforisticii, de la Platon la Valeriu Butulescu.”

(“*Citatul ca armă albă*”, în “Dilema veche”, nr. 337, 29 iulie - 4 august 2010)

2. _____ “Odaia era albă ca un culcuș de fecioară. Apusul își filtra agonia prin două ferestre înalte, schițând pe parchet două romburi de lumină portocalie, care cuprindeau picioarele patului într-o îmbrățișare tremurătoare.

Un miros straniu de albeață respirau pereții proaspăt văruiți și se cernea în unde subțiri pe măsuța cu trei scaune din ferestre, pe soba de teracotă din colț, pe noptiera de la căpătâiul patului și chiar pe jilțul de paie în care veghea sora de caritate Dafina, îmbrăcată în șorț alb, cu bonetă albă pe creștet și cu o cruciuliță roșie. Din unghere răsăreau umbre sfioase, cenușii, înaintau domol, apoi brusc, se stingeau speriate parcă de tăcerea deasă ce căptușea odaia și înghițea tic-tacul grav al pendulei atârnată deasupra calendarului, pe fâșia de zid dintre cele două geamuri.”

(L. Rebreanu, *Adam și Eva*)

3. _____ Vineri, vremea va fi închisă. Pe arii restrânse vor fi precipitații slabe, predominant sub formă de ploaie, iar la munte va ninge. Vântul va prezenta unele intensificări mai ales în cursul zilei, în regiunile sud-estice.

Temperaturile maxime vor fi cuprinse între -1 și 9 grade, iar cele minime între -7 și 3 grade, ușor mai scăzute în depresiuni. În zonele joase, cu totul izolat va fi ceață.

(Buletin meteo)

3. Analizați textul, apoi încercuiți litera din fața răspunsului corect:

Pentru asigurarea dreptului la viață, statului îi revin obligații precum: crearea unui mediu ambiant sigur, a condițiilor de ocrotire a sănătății și de securitate a vieții.

Totodată, statul, prin instituțiile sale - poliția, procuratura, judecătoria, serviciile medicale și de asistență socială, de ocrotire a drepturilor copiilor - zădărnicește acțiunile ce pun în pericol viața omului. Aceasta înseamnă că, într-un stat democratic, oricine nu respectă dreptul altuia este tras la răspundere în fața legii.

Omul își folosește drepturile, dar, la rândul său, are responsabilitatea de a se supune legii.

(sursa - Wikipedia)

- a) În text se vorbește despre dreptul la mediu și este un articol care este scris în stil publicistic.
- b) Textul abordează dreptul la drept și este scris în stil beletristic.
- c) Textul vorbește despre dreptul la viață și este scris în stil colocvial.
- d) Textul vorbește despre dreptul la respect și este scris în stil juridic.
- e) Textul vorbește despre dreptul la viață și este scris în stil juridic.

4. Rescrieți propoziția cu litere de mână și îndreptați greșelile de ortografie:

ieri am fost la belgrad și ne-am plimbat cu vaporul pe dunăre pînă la porțile de fier de lîngă kladovo.

5. Puneți semnele de punctuație corespunzătoare în enunțurile date:

- Frățioare dă-mi cartea aceea din raft
- Tu nu te poți duce s-o iei

6. Despărțiți următoarele cuvinte în silabe:

sublimare _____,

bojdeucă _____,

conștiincios _____,

știință _____,

vârstnic _____.

7. Cuvintele *i pak, za, amin* care se găsesc în scrisoarea lui Neacșu, din 1521, sunt de origine:

a) turcă

b) slavă

c) latină

Încercuiți litera din fața răspunsului corect.

8. Treceți verbul *a scrie* la următoarele moduri și timpuri:

Pers.	Indicativ-prezent	Conjunctiv-prezent
I sing.		
II sing.		
III sing.		
I pl.		
II pl.		
III pl.		

9. Stabiliți raportul din fraza:

Mergi la film, sau te duci la teatru?

Aceste propoziții sunt în raport de coordonare.

DA NU

Încercuiți răspunsul corect.

10. În spațiul liber din dreptul fiecărei cifre scrieți literele corespunzătoare grupurilor de sunete enumerate în coloana din dreapta

1. _____ floare

2. _____ aer

A. diftong

3. _____ vulpoaică

B. triftong

4. _____ păun

C. hiat

5. _____ iepure

11. Sunt date trei propoziții:

Lidia se urcă în căsuța din copac.

Marina și Minerva sunt premiate la competiții.

Ploaia a furat mireasma florilor.

1. Fiecare propoziție are cuvinte subliniate. Pe linie scrieți cărei părți de vorbire aparțin cuvintele subliniate.

Cuvintele subliniate sunt _____ .

2. Rescrie propozițiile și înlocuiește cu pronume personale cuvintele subliniate:

_____.

12. Încercuiți litera din fața frazei în care avem o subordonată atributivă:

- a) Ești prieten cu cine vrei tu.
- b) Vorbeam despre zilele care erau frumoase.
- c) Am umblat pe unde am vrut.

13. Completați enunțul dat, urmărind cerințele:

În propoziția

Au devenit prieteni buni.

Predicatul subliniat este un predicat _____ deoarece este format dintr-un verb _____ + un nume _____.

14. Ce înseamnă: moacă, moare și moar?

Analizați sensul cuvintele subliniate în text, apoi le treceți pe liniile din dreptul explicațiilor acestor cuvinte, luate din DEX:

Mare-i fu mirarea ciobanului stând cu mâinile crăpate pe o **moacă** de care nu se despărțea decât când dormea, atunci când fiica împăratului în straie de **moar** ceru un boț de mămăligă, ori o gură de **moare**... că mult mai umblase până dete de chip omenesc.

1. Țesătură de mătase sau de bumbac mercerizat, cu reflexe lucioase, ondulate, care se schimbă după poziția din care e privită. _____
2. Bătă lungă și groasă cu măciulie la un capăt; măciucă. _____
3. (Reg.) Apă cu sare sau cu oțet (folosită la conservarea legumelor); lichid acru în care se țin ori s-au ținut murături; spec. zeamă de varză. _____

15. Este dată o strofă din poezia *Luceafărul* de Mihai Eminescu.

...
El tremură ca alte dăți
În codri și pe dealuri,
Călăuzind singurtăți
De mișcătoare valuri;
...

În această strofă este vorba de rimă:

- a) încrucișată
- b) îmbrățișată
- c) împerecheată

Încercuiți litera din fața răspunsului corect.

16. Faceți legătura dintre titlurile operelor literare date și autorii lor, astfel că veți scrie numărul din fața autorului în dreptul operei literare corespunzătoare:

a) <i>Tigva fandosită</i>	_____	1. George Coșbuc
b) <i>Colindătorii</i>	_____	2. Jovan Sterija Popović
c) <i>Ion Roată și Cuza Vodă</i>	_____	3. Mihai Eminescu
d) <i>Revedere</i>	_____	4. Ion Creangă

17. Citiți cu atenție versurile date, apoi răspundeți la cerințele de mai jos:

“Ca un palat pustiu, cu geamurile sparte,
Pădurea noastră tace părăsită:
Eu singur cânt cu voce obosită,
Și trec prin încăperile-I deșarte...”

S-au dus privighetorile măiestre;
Pustiu e cuibul blândeii turturele...
Unde-i șuierul mierliței sure!”

Figurile de stil subliniate în versurile lui Șt. O. Iosif sunt:

- a) comparație, epitet
- b) comparație, personificare
- c) personificare, epitet

18. Din șirul de opere literare date, trei sunt balade populare: **Miorița, Iovan Iorgovan, Novac și corbul, Legenda ciocârliei, Harap-Alb, Greunceanu.**

Transcrieți titlurile baladelor populare pe liniile alăturate:

1. _____

2. _____

3. _____

19. Analizați portretul din fragmentul dat, apoi încercuiți litera din fața răspunsului corect:

E mare, negru ca întunericul; numai vârful labelor sunt albe, ca și când lumina zilei i le-ar fi pătat într-adins. Din capul cu fruntea puternică, mare, ochii verzi înfloresc noaptea ca două scânteii. E cel mai frumos motan al târgului. Dar de frumusețea lui nu-și dă seama, – de bărbăția lui, însă, da; pentru aceea, în ceasuri de veghere, când i se pare că-și zărește chipul în talerul lunii, și-și vede înfățișarea bărbătească, simte un fior ce-i străbate prin spate și-l ondulează, de mândrie, pâna-n vârful cozii. Trăiește singur. Ziua stă ascuns cum poate și unde poate. Ziua doarme; numai când sosește ceasul prânzului, care îi vine singur în labă, se trezește morocănos.

Căci mâncarea nu l-a ispitit niciodată. Să bei și să înghiți aer când ți-e sete de înălțimi ametoitoare, aceasta e adevărata hrană, dar aceasta-i o taină pe care numai el o știe. Când ziua fuge din fața nopții, el pornește; atotstăpânitor, pășește, măreț, peste acoperămintele întregului târg. Se plimbă de la un capat la altul al mahalalelor, caci n-are dragoste deosebită pentru niciun colț. De-aici ca și de-acolo, firea lui îl îndeamnă mereu aiurea.

În sufletul lui nu tresare nimic, decât în cele câteva zile când dragostea îl chinuiește. Căci dragostea e pentru totii același veșnic chin. Și niciodată nu se simte mai fericit decât după nopțile acestea de zbucium, când, liniștit, gândește la ele cu dezgust.

(Emil Gârleanu, *Filosoful*)

- a) Este redat portretul fizic al unui bărbat.
- b) Este redat portretul fizic și moral al unui motan.
- c) Este redat doar portretul moral al unui bărbat.
- d) Este redat doar portretul moral al unui motan.

20. Completați enunțul:

În titlul poeziilor *Înger și demon* și *Împărat și proletar* de M. Eminescu, avem o figură de stil numită _____